

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

до законопроекту згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

«Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо надання допомоги застрахованим особам та підтримки бізнесу на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів» (реєстр. № 5346 від 07.04.2021), внесений народними депутатами України Рудик К. О., Железняком Я. І. та іншими.

2. Завдання законопроекту

Законопроектом пропонується:

- внести зміни до Податкового кодексу України (далі – Кодекс) та встановити таке:

не поширювати дію положень, передбачених пунктом 4 розділу II Закону України «Про внесення змін до Закону України від 17.09.2020 № 909-IX «Про Державний бюджет України на 2020 рік» (далі – Закон № 909-IX) на мораторій на проведення документальних та фактичних перевірок, передбачених пунктом 52² Кодексу;

надати право органам місцевого самоврядування у 2021 році приймати рішення про внесення змін до прийнятого рішення про встановлення місцевих податків та/або зборів щодо зменшення ставок єдиного податку, та/або плати за землю, та/або податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, щодо об'єктів нежитлової нерухомості, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, без застосування регуляторних процедур;

- внести зміни до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» і тимчасово звільнити від нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску роботодавців, фізичних осіб-підприємців, в тому числі тих, які обрали спрощену систему оподаткування, осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, членів фермерського господарства, в частині сум, що підлягають нарахуванню, обчисленню та сплаті такими особами за періоди, під час яких вони не менше 7 днів перебували в Переліку страхувальників, робота (економічна діяльність) яких тимчасово зупинена внаслідок запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів;

- підпунктом 2 пункту 3 розділу II «Прикінцеві положення» законопроекту надається доручення Кабінету Міністрів України протягом 2 місяців з дня опублікування цього Закону розробити та подати до Верховної Ради України проект Закону України про запровадження податку на виведений капітал.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація норм законопроекту може призвести до зменшення надходжень до державного та місцевих бюджетів.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B040000099F72E00B5F09200](#)

Підписувач [Воробей Світлана Іванівна](#)

Дійсний з [01.03.2021 16:25:30](#) по [01.03.2023 16:25:30](#)

Міністерство фінансів України

11230-03-3/18678 від 14.06.2021

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Вартісна величина впливу буде залежати від того, наскільки ставки місцевих податків, встановлені органами місцевого самоврядування, будуть меншими за діючі ставки; від термінів продовження мораторію та проведення перевірок. Оцінити вплив на дохідну частину державного та місцевих бюджетів внаслідок реалізації норм законопроекту оцінити неможливо через відсутність необхідних для розрахунку даних.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Пропозиції щодо покриття можливих втрат бюджету у поточному бюджетному періоді відсутні.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Згідно із частиною першою статті 27 Бюджетного кодексу України до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). Якщо такі зміни показників бюджету передбачають зменшення надходжень бюджету та/або збільшення витрат бюджету, до законопроекту подаються пропозиції змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення його збалансованості.

Проте автором законопроекту відповідні розрахунки не надані.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Щодо непоширення дії пункту 4 розділу II Закону № 909-IX на мораторій на проведення документальних та фактичних перевірок, передбачений пунктом 52² Кодексу

Пропозиція **не підтримується** з огляду на таке.

Чинною нормою пункту 4 розділу II Закону № 909-IX передбачено, що у період дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, Кабінет Міністрів України має право скорочувати строк дії обмежень, заборон, пілг та гарантій, встановлених відповідними законами України, прийнятими з метою запобігання виникненню і поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, крім випадків, коли зазначене може призвести до обмеження конституційних прав чи свобод особи.

Одночасно Кабінет Міністрів України постановою від 03.02.2021 № 89 «Про скорочення строку дії обмеження в частині дії мораторію на проведення деяких видів перевірок» (далі – постанова № 89) відповідно до пункту 4 розділу II «Прикінцеві положення» Закону № 909-IX скоротив строк дії обмежень,

встановлених пунктом 52² підрозділу 10 розділу XX Кодексу, та дозволив проведення таких видів перевірок юридичних осіб:

- тимчасово зупинених документальних та фактичних перевірок, що були розпочаті до 18 березня 2020 р. та не були завершеними;

- документальних перевірок, право на проведення яких надається з дотриманням вимог пункту 77.4 статті 77 Кодексу;

- документальних позапланових перевірок з підстав, визначених підпунктами 78.1.1 та/або 78.1.4 пункту 78.1 статті 78 Кодексу, суб'єктів господарювання реального сектору економіки, які сформували податковий кредит за рахунок оформлення ризикових операцій з придбання товарів/послуг (із переліку ризикових платників податків, визначених у межах роботи Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування оприлюднених у засобах масової інформації фактів можливих корупційних дій посадових осіб органів державної влади, які призвели до значних втрат дохідної частини Державного бюджету України, утвореної відповідно до Постанови Верховної Ради України від 24 квітня 2020 р. № 568-IX);

- документальних позапланових перевірок платників податків, за якими отримано податкову інформацію, що свідчить про порушення платником валютного законодавства в частині дотримання граничних строків надходження товарів за імпорнтними операціями та/або валютної виручки за експортними операціями;

- документальних позапланових перевірок з підстав, визначених підпунктами 78.1.12, 78.1.14, 78.1.15, 78.1.16 пункту 78.1 статті 78 Кодексу.

При цьому, заборона на проведення документальних перевірок фізичних осіб – підприємців залишилась незмінною.

Необхідність у прийнятті постанови № 89 виникла у зв'язку з тим, що дія мораторію на проведення перевірок триває з 18 березня 2020 року і значна частка суб'єктів господарювання, які мають ризики несплати податків, залишаються неперевіреними.

Реалізація постанови № 89 дозволить податковим органам здійснювати контрольні-перевірочні заходи при наявності накопичених ризиків недотримання несумлінними суб'єктами господарювання вимог законодавства та сприятиме виконанню дохідної частини бюджету.

Довідково: За інформацією Державної податкової служби України (далі – ДПС) після скасування мораторію на проведення деяких видів документальних перевірок за період з 09.02.2021 по 19.04.2021 ДПС завершено 423 документальних планових перевірки першого розділу плану-графіка, за результатами яких донараховано 1,8 млрд гривень та зменшено збитки на 470 млн гривень.

Станом на 19.04.2021 тривають 403 документальні планові перевірки першого розділу плану-графіка. За оперативними даними, очікувана сума донарахувань становить понад 300 млн гривень.

Крім того, у квітні 2021 року розпочинаються 359 документальних планових перевірок першого розділу плану-графіка.

В той же час, із переліків Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування оприлюднених у засобах масової інформації фактів можливих корупційних дій посадових осіб органів державної влади, які призвели до значних втрат дохідної частини Державного бюджету України, встановлено 1,3 тис. ймовірних вигодонабувачів, які в 2019 – 2020 роках сформували сумнівний податковий кредит на загальну суму податку на додану вартість 21 млрд грн, з яких включено до плану-графіка 10 млрд грн сумнівного податкового кредиту.

Також ДПС повідомлено, що у сфері валютного нагляду у зв'язку із дією карантину залишилася значна кількість невідпрацьованих повідомлень банків про порушення строків розрахунків у сфері зовнішньоекономічної діяльності (далі – ЗЕД). Станом на 01.04.2021 знаходилось на відпрацюванні 2,6 тис. повідомлень по 1 281 суб'єкту ЗЕД.

Щодо надання права органам місцевого самоврядування у 2021 році приймати рішення про внесення змін до вже прийнятих рішень щодо зменшення ставок місцевих податків і зборів без застосування регуляторних процедур

Норма підтримується як така, що сприятиме прискореному прийняттю рішень органів місцевого самоврядування щодо надання дієвої підтримки тим платникам, які потребують її в період карантину, в частині прийняття понижених ставок зі сплати місцевих податків і зборів, що дозволить пом'якшити для бізнесу негативні наслідки від запровадження посиленних карантинних заходів.

Щодо внесення змін до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування»

Норма законопроекту стосовно звільнення від сплати ЄСВ не підтримується, оскільки реалізація таких законодавчих ініціатив призведе до незарахування до страхового стажу застрахованих осіб відповідних періодів, за які не сплачено внесок, зростання дефіциту бюджету Пенсійного фонду України та фондів соціального страхування, що потребуватиме пошуку джерел наповнення Державного бюджету України для його покриття з метою забезпечення страхових виплат застрахованим особам, гарантованих Конституцією України.

Щодо надання доручення Кабінету Міністрів України протягом 2 місяців з дня опублікування цього Закону розробити та подати до Верховної Ради України проект Закону України про запровадження податку на виведений капітал

Зазначене положення законопроекту **не підтримується** виходячи з такого.

Питання запровадження податку на виведений капітал (далі – ПнВК) виноситься на обговорення вже не перший рік, більш того, Мінфіном розглядалися різні варіанти законопроектів та різні моделі щодо впровадження цього податку. Мінфін неодноразово наголошував, що запровадження ПнВК призведе до бюджетних ризиків, ключовим з яких є значні втрати бюджету в перші роки його запровадження, які можуть сягнути до 60 млрд гривень. Це потребуватиме пошуку компенсаторів для покриття обсягів недонадходжень до бюджету.

Тому задля пошуку шляхів подальшого удосконалення системи корпоративного оподаткування важливою є умова щодо дотримання фіскальної нейтральності.

До цього слід зауважити, що податок на прибуток підприємств в своєму механізмі розрахунку передбачає власний автоматичний стабілізатор, який надає можливість сплачувати податок тільки тоді, коли платниками в результаті господарської діяльності отримується прибуток, а при отриманні збитків – враховувати їх протягом кількох років за умови їх непогашення. Такий механізм дозволяє сплачувати податок на прибуток підприємств до бюджету при поліпшенні економічної ситуації платника податку.

З огляду на викладене, проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо надання допомоги застрахованим особам та підтримки бізнесу на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів» (реєстр. № 5346 від 07.04.2021) **не підтримується**.

Заступник Міністра фінансів України

Світлана ВОРОБЕЙ